

Kap 3.10 Annas sista tid

Palliativ vård

Anna försämras efter en tid på boendet, hon har helt tappat talet, fått sämre balans och är allmänt tröttare. Hon har gått ner i vikt och verkar ibland inte förstå hur hon ska tugga och svälja. Lars och barnen är oroliga och undrar om Anna fått en ny sjukdom

Tillsammans med kontakman, sjuksköterska och läkare sitter man ner och diskuterar. Lars och barnen får reda på att de nya symtomen och svårigheterna beror på hennes demenssjukdom.

Efter ett par månader har Annas krafter ytterligare avtagit, hon värjer sig mot att komma upp, det är svårt att få i Anna läkemedel och föda.

Lars och barnen har ett nytt möte med läkaren där man pratar om att Anna är i livets absoluta slutskede och de får en skrift som de kan läsa. Läkaren ordinerar vid-behovsmediciner i injektionsform mot bl.a. smärta, oro, illamående och rosslig andning.

Lars är hos Anna så mycket han orkar. Barnen har närståendepenning och får ersättning från försäkringskassan när de tar ledigt från sina arbeten för att vara med Anna.

Efter ytterligare en tid avlider Anna lugnt, med både Lars och barnen hos sig, efter att dagen innan varit lite piggare. Ett par veckor efter Annas bortgång pratar kontaktmannen och sjuksköterskan med Lars och barnen om Annas sista tid.

Vad säger nationella riktlinjerna?

- Ge palliativ vård enligt Världshälsorganisationens rekommendationer (prioritet 1)

Palliativ vård, WHO definition från 2002:

Palliativ vård bygger på ett förhållningssätt som syftar till att förbättra livskvalitet för patienter och familjer som drabbas av problem som kan uppstå vid livshotande sjukdom. Palliativ vård förebygger och lindrar lidande genom tidig upptäckt, noggrann analys och behandling av smärta och andra fysiska, psykosociala och existentiella problem.

Vad är palliativ vård?

Palliativ vård betyder vård som riktar sig mot symtomen, en lindrande vård. Målet är att varken förkorta eller förlänga livet utan att skapa förutsättningar för bästa möjliga livskvalitet. Det är svårt att exakt förutsäga hur lång tid en människa har kvar att leva. Den palliativa vården omfattar vanligen en tidig fas, som är lång, och en sen fas, som är kort och omfattar dagar, veckor eller någon månad. Det är vanligt att personer med demenssjukdom får svårigheter att äta och svälja i livets slutskede.

De flesta närstående önskar vara delaktiga i vården och omsorgen av den döende personen och stödet till närstående är en viktig del av den palliativa vården.

För att den palliativa vården ska fungera utifrån personens behov krävs samverkan mellan olika professioner och inte minst mellan olika vårdgivare.

Vem gör vad när Anna får palliativ vård?

NÄRSJUKVÅRD	SPECIALISTVÅRD	KOMMUN
<u>Palliativa insatser/läkemedel</u> Identifiera, behandla och lindra olika tillstånd/symtom	<u>Palliativ vård</u> Identifiera, behandla och lindra olika tillstånd/symtom	<u>Palliativ vård</u> Identifiera, behandla och lindra olika tillstånd/symtom
<u>Brytpunktsamtal vid vård i ordinärt eller särskilt boende</u> Samtal mellan ansvarig läkare och patient, alternativt patientens ställföreträdare, om ställningstagande att övergå till palliativ vård i livets slutskede	<u>Brytpunktsamtal vid vård på sjukhus</u> Samtal mellan ansvarig läkare och patient, alternativt patientens ställföreträdare, om ställningstagande att övergå till palliativ vård i livets slutskede	
	<u>Erbjuda</u> <u>Efterlevandesamtal vid vård på sjukhus</u> samtal mellan vård- och omsorgspersonal och den avlidnas närstående en tid efter dödsfallet	<u>Erbjuda</u> <u>Efterlevandesamtal vid vård i ordinärt eller särskilt boende</u> samtal mellan vård- och omsorgspersonal och den avlidnas närstående en tid efter dödsfallet
	<u>Medverka i kvalitetsregister</u> Svenska palliativregistret	<u>Medverka i kvalitetsregister</u> Svenska palliativregistret

Nyckelpersoner

			Läkare
			Kontaktman
			Sjuksköterska
			Arbetsterapeut
			Sjukgymnast

Stöddokument

- Dödsfallsenkäten www.palliativ.se
- Bedömning av smärta hos personer med demenssjukdom som har svårt att beskriva sin smärta i tal, ***Abbey Pain Scale***, Svenska palliativregistret.
Klicka på länken ovanför eller sök på "kunskapsstöd" på www.palliativ.se

Informationsmaterial/Kunskapsunderlag

- Broschyr: Frågor när livet går mot sitt slut,
http://www.regionhalland.se/PageFiles/1699/Fragor_nar_livet_gar_mot_sitt_slut.pdf
- Broschyr: Till närstående, Vid livets slut,
<http://www.stockholmssjukhem.se/Forskning--utbildning/SPN/Filer-att-lasa-och-eller-att-ladda-ner/>
- FAS UT 3 "Att utvärdera, ifrågasätta och skonsamt avsluta läkemedelsbehandling"
<http://www.fasut.nu/>
- ***Nationellt vårdprogram för palliativ vård*** 2012-2014
Klicka på länken ovanför eller sök på "palliativ" på www.cancercentrum.se
- På Svenska palliativregistret hittar ni bland annat information, lathundar och dokument om:
 - Vad bör ett ***brytpunktssamtal*** innehålla och när ska det genomföras?
 - ***Lathund för läkare i kontakt med patienter i livets slut***
 - ***Efterlevandesamtal***
 Klicka på länken ovanför eller sök på "kunskapsstöd" på www.palliativ.se